

Kryssning med tåg i Europa

Venice Simplon-Orient-Express (www.orient-express.com). Den klassiska Orientexpressen. En 20-timmarsfärd Paris-Venedig med en övernattnings ombord kostar cirka 16 000 kronor.

The Royal Scotsman (www.royalscotsman.com). Rundresa i Skottland med fyra övernattnings för 42 000 kronor.

Danube Express (www.danube-express.com). Har ett antal olika resor, främst i Centraleuropa, på programmet. För en färd Bryssel – Budapest med en övernattnings betalar man 15 000 kronor.

Billigare tåg

Spanien har 3 spår bredder, smalspår, normalspår som vi har, och bredspår som i Finland/Ryssland

Spaniens smalspåriga järnvägar sköts huvudsakligen av det statliga FEVE vars lyxprodukt med sovvagnar som du bara kan drömma om är El Transcantábrico. Man kan dock färdas samma sträckor med bolagets standardtåg men måste då givetvis ordna boende och måltider själv. En färd på drygt 30 mil mellan exempelvis Ferrol och Oviedo eller mellan Oviedo och Bilbao kostar cirka 20 euro.

För den som vill tågluffa på traditionellt sätt finns interrailkortet numera i en mängd varianter och prisklasser. En månads fritt resande i Europa kostar 6 065 kronor för vuxna och 4 065 kronor för ungdomar under 26 år. För åtta valfria resdagar inom en månad i Spanien betalar man 2 365 respektive 1 565 kronor.

El Transcantábrico

Resor med El Transcantábrico arrangeras april–oktober. Det finns två alternativa rutter: antingen med avgång från Santiago de Compostela och León som slutdestination eller vice versa. Priset är 2 600 euro per person i dubbelrum, men då ingår det mesta: sju övernattnings, frukost ombord, guidade utflykter med buss och till fots, inträden på museer samt 3–4-rättersluncher och middagar (inklusive, vin, kaffe och avec) på lokala restauranger av hög klass.

Mer information: www.eltrancantabrico.com. Bokningar kan i Sverige göras genom Travel Point i Helsingborg (www.travelpoint.se, tel 042-37 20 20) eller Escape Travel med kontor i Stockholm och Göteborg (www.escapetravel.se, 08-450 38 90, 031-13 44 50). Resebyråerna hjälper till med anslutningsflyg och annat.

Reseberättelse

Resan börjar i den heliga staden Santiago de Compostela, den passerar i sakta mak ställen som Ferrer, Gijón och Bilbao. Vi äter förnäma middagar på lokala restauranger längs vägen och sover gott om natten. Följ med på en smalspårig resa med det eleganta tåget El Transcantábrico i norra Spanien.

Nog är detta lyx – en lisa och vederkvickelse för kropp och själ! Att i långsam takt, under åtta dagar och sju nätter, färdas med tåg på en smalspårig järnväg i den del av Europa som ibland kallas ”det gröna Spanien”. Att dessutom uppleva massor under resans gång. Turen går genom fem av Spaniens autonoma regioner – Galicien, Asturias, Cantabria, Baskien och Castilla y León – huvudsakligen längs Biscayabuktens kust, mellan hav och berg, genom doftande eukalyptus- och pinjeskogar. Vardagsstressen rinner bort som gammal svett man duschar av sig.

I 25 års tid har det eleganta tåget El Transcantábrico fungerat som ett slags kryssningsfartyg på räls. I varje sovvagn finns fyra privata kupéer, inredda som dubbelrum med toalett och dusch. På nätterna står tåget stilla, vilket befrämjar nattsömnen. I salongsvagnarna äter man frukost, pratar och umgås eller sitter tyst och njuter av landskapet som passerar förbi, dricker en drink, läser en bok.

Resan börjar på en plats som för de flesta är ett slutmål: den heliga staden Santiago de Compostela där en av Jesu lärjungar, aposteln Jakob, är begravd. Alltsedan medeltiden har staden varit en av kristenhetens viktigaste vallfartsorter. Varje år kommer hundratusentals pilgrimer vandrande till Galiciens huvudstad för att besöka den kyrka som byggts över Jakobs grav. Man ser dem överallt med vandringsstavar och ryggsäckar – i gränderna och på torgen runt katedralen.

Det är i Santiago vi samlas, cirka 40 personer från olika länder och i varierande åldrar. Under den närmaste veckan ska vi kampera ihop. Men vårt tåg finns inte här; det väntar i hamnstaden Ferrol nio mil norrut. Vi åker buss dit och under kommande dagar färdas vi faktiskt nästan lika mycket med buss som med tåg. När vi anländer till en ny station står busschauffören Alejandro och väntar. Tillsammans med den flerspråkige guiden Daniel tar han med oss till sevärdheter som inte ligger inom tågets omedelbara räckvidd: pittoreska byar, myllrande stadscentra, intressanta museer, naturscenerier och alla dessa restauranger där vi äter grandiosa middagar och luncher. Som passagerare på El Transcantábrico behöver man aldrig ta ett steg i onödan – om man inte nödvändigtvis vill.

I Ferrol stiger vi således ombord och installerar oss i sovkupéerna, som är små men väldisponerade, luftkonditionerade och eleganta. För storvuxna skandinaver kan dubbelsängen vara ett problem – bara 180 cm lång och 120 cm bred – men om man delar den med någon man älskar kan det ju vara mysigt att ligga tätt.

Och så rycker loket i-gång och resan börjar, österut i mjölkstågsfart, sällan snabbare än i 50 kilometers hastighet. Vi ska färdas cirka 100 mil, passera och besöka städer som Oviedo,

Gijón, Santander och Bilbao, varifrån tåget styr mot sydväst för att slutligen nå fram till León. Det är en resa mellan nuet och förhistorisk tid, mellan inre och yttre landskap, där njutningarna och upplevelserna avlöser varann.

Vad minns man efteråt? Oviedo förstås, Asturiens charmiga och sympatiska huvudstad med breda gågator och vackra parker. Det är en underbar stad att flanera i, såväl i moderna affärskvarter som i Gamla stan med livfulla torg och måleriska gränder. Hela centrum fungerar som ett slags konstgalleri med mängder av fantasieggande och välskapade skulpturer.

Och vem kan glömma bussutflykten längs branta, slingrande bergsvägar till den lilla sjön Lago Enol, belägen på drygt 1 000 meters höjd bland böljande kullar och spetsiga bergstoppar i nationalparken Picos de Europa. Eller fiskeläget Luarca med skyddad hamn och vitkalkade hus med svarta skiffertak. Eller det spektakulära Guggenheim-museet i Bilbao, vars främsta konstverk är byggnaden i sig med kurvig fasad av kalksten, platina och glas.

I den franske existentialisten Jean-Paul Sartres 1930-talsroman ”Äcklet” kallas Santillana del Mar för ”den vackraste byn i Spanien”. Och detta medeltida samhälle med kullerstengator, blomsterprydda balkonger och småbutiker är verkligen ovanligt atmosfärrikt, vilket har fått till följd att det numera besöks av horder av turister. Det är dock inte bara byn som lockar utan också den närbelägna Altamiragrottan, en av de viktigaste fyndplatserna för urgammal grottkonst. De välbevarade målningarna är 15 000 år gamla. Sedan många år är den 280 meter långa grottan stängd för allmänheten, men 2001 invigdes en exakt fullskalekopia som kan besökas.

Det finns mycket att minnas från en resa med El Transcantábrico – inte minst måltiderna på förnämliga, lokala restauranger längs vägen. Ostar, charkuterier, pilgrimsmusslor, spindelkrabbor, sjöborrar, piggvar, marulk, gåslever, entrecôte, getostglass och allt vad det nu var. Och utmärkta viner därtill.

Och alla timmarna på tåget. Att vakna utsövd klockan åtta när någon skyndar genom de smala vagnarnas korridorer med en klämtande handklocka. Att stiga upp, göra morgontoalett och bege sig till en av salongsvagnarna för att äta frukost och småprata med andra resenärer samtidigt som stinsen vinkar av oss, loket rycker i-gång och ännu en dags färd genom nya landskap börjar.